

Cronologia procesului de reglementare a conflictului transnistrean

Iunie 2021

În luna iunie 2021, în cadrul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, Chișinău și Tiraspol au continuat negocierile cu partenerii internaționali și au menținut dialogul în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

Luna iunie a debutat cu întrevederea de lucru a reprezentantului special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, Viktor Kryzhanovskiy cu Viceprim-ministra în exercițiu Olga Cebotari. De asemenea, la începutul lunii, mediatorii și observatorii din cadrul Conferinței permanente pe probleme politice în cadrul procesului de negocieri privind reglementarea transnistreană în formatul „5+2” au efectuat o vizită de lucru la Chișinău și Tiraspol. În urma întrunirilor cu oficialii de pe cele două maluri ale Nistrului, mediatorii și observatorii au subliniat necesitatea purtării unui dialog continuu, intensiv și constructiv, menit să consolideze dinamica procesului de reglementare.

Biroul Politici de Reintegrare a menținut dialogul cu OSCE și misiunile diplomatice acreditate în Republica Moldova. În cadrul discuțiilor cu reprezentantul OSCE în Republica Moldova, oficialii au discutat despre dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol în formatele de interacțiune stabilite și identificarea soluțiilor viabile la cele mai actuale probleme de pe agenda de lucru. De asemenea, Chișinăul și-a reiterat disponibilitatea de a se implica activ și fără precondiții la lucrările unei noi runde de negocieri în formatul „5+2”. În decursul lunii, reprezentanții Biroului Politici de Reintegrare au efectuat o vizită de lucru în orașul Rezina, amplasat în Zona de Securitate. În cadrul vizitei de lucru, membrii Biroului au discutat cu reprezentanții administrației publice locale și s-au deplasat la podul rutier Rezina - Râbnița, infrastructură critică strategică națională care leagă cele două maluri ale Nistrului.

În luna curentă, Guvernul R. Moldova a amânat implementarea celei de a doua etape a controlului comun moldo-ucrainean la punctul de trecere Cuciurgan până pe 31 decembrie 2021.

Partea transnistreană, la rândul său, a organizat o vizită de lucru în Federația Rusă și a continuat dialogul cu OSCE. În cadrul dialogului cu OSCE, în mod prioritar, interlocutorii au discutat o serie de probleme care împiedică libera circulație a cetățenilor din partea stângă a Nistrului. În cadrul vizitei de lucru în Federația Rusă, negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev a avut o întrunire de lucru cu Ambasadorul cu misiuni speciale al Ministerului rus de externe, Vitaliy Tryapitsyn. În acest context, părțile s-au pronunțat în favoarea implementării stricte a acordurilor din cadrul pachetului Berlin+, precum și a intensificării dialogului la toate nivelurile de negociere, inclusiv organizarea reuniunii permanente în formatul „5+2”. În cadrul ședinței, interlocutorii au acordat o atenție sporită aspectelor privind dezvoltarea cooperării ruso-transnistrene și a funcționării operațiunii de menținere a păcii de pe Nistru.

În decursul lunii iunie, președintele R. Moldova, Maia Sandu a avut discuții cu privire la problematica transnistreană cu Adjunctul Asistentului Secretarului de Stat al SUA, George Kent. De asemenea, președintele R. Moldova a menționat în decursul lunii că este nevoie de o nouă abordare în cadrul formatului de negocieri „5+2” privind reglementarea conflictului transnistrean și a reiterat poziția sa privind retragerea trupelor ruse, dar și de evacuare a armamentului din Cobasna.

Subiectul privind soluționarea conflictului transnistrean a fost discutat în cadrul reuniunii Consiliului Nord-Atlantic de la Bruxelles. În comunicatul final al reuniunii din luna iunie 2021, NATO și-a reiterat sprijinul pentru integritatea teritorială și suveranitatea Moldovei. De asemenea a fost solicitată Federației Ruse să se angajeze în mod constructiv în procesul de soluționare a conflictului transnistrean.

Totodată, procesul de negociere a conflictului transnistrean a fost abordat și în cadrul Dumei de Stat a Federației Ruse. Organul reprezentativ al Federației Ruse a adoptat o Declarație în legătură cu complicarea situației din stânga Nistrului și a măsurilor restrictive împotriva regiunii transnistrene.

Problematica procesului de negociere a conflictului transnistrean pe parcursul lunii iunie a fost discutată și în cadrul întrunirii de lucru a Secretarului general al OSCE, Helga Schmid, cu ministrul rus de externe, Sergey Lavrov. Diplomații au discutat problematica procesului de

reglementare transnistreană și au luat în considerare problema reuniunilor în formatul „3+2” și posibilitatea de a organiza reuniunea în formatul „5+2”.

Pe parcursul lunii în cadrul dialogului purtat între Chișinău și Tiraspol, au avut loc mai multe ședințe ale grupurilor de lucru (experți) după cum urmează: reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru combaterea criminalității și situații excepționale; ședința grupurilor de lucru (experți) pe probleme vamale; ședința grupurilor de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor; reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru educație. În cadrul CUC au avut loc trei reuniuni. În formatul „1+1” și în cadrul formatului de negocieri „5+2” nu au avut loc întruniri. De asemenea, la începutul lunii iunie mediatorii și observatorii sau întâlnit cu membrii aparatului administrativ de pe cele două maluri ale Nistrului, în formatul „3+2”.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii iunie 2021 arată astfel:

01.06.2021 – Viceprim-ministra în exercițiu Olga Cebotari a avut o întrevedere de lucru cu reprezentantul special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, Viktor Kryzhanovskiy, însoțit de Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în Republica Moldova Marko Shevchenko. Părțile au trecut în agendă progresele înregistrate în activitatea grupurilor de lucru sectoriale, precum și posibilitățile de impulsare a dialogului în vederea creării terenului favorabil pentru organizarea unei noi reuniuni a Conferinței permanente pe probleme politice în procesul de reglementare transnistreană (formatul de negocieri „5+2”).¹

02.06.2021 – A avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru combaterea criminalității și situații excepționale. Discuțiile în cadrul ședinței s-au focusat pe aspecte tematice din sfera prevenirii/gestionării situațiilor excepționale și combaterii criminalității pe ambele maluri ale Nistrului, inclusiv referitoare la asigurarea liberei circulații a persoanelor, mijloacelor de transport și a serviciilor.^{2, 3}

02.06.2021 – Șeful Misiunii UE de asistență la frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM), Slawomir Pichor a discutat la Odesa cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch, despre problemele de actualitate ale soluționării transnistrene. În special, au fost examinate problemele participării operatorilor economici transnistreni la comerțul internațional și admiterea transportului din regiunea transnistreană a Moldovei la traficul rutier internațional.⁴

03-04.06.2021 – Mediatorii și observatorii din cadrul Conferinței permanente pe probleme politice în cadrul procesului de negocieri privind reglementarea transnistreană în formatul „5+2” au efectuat o vizită de lucru la Chișinău și Tiraspol. Mediatorii și observatorii sau întâlnit cu aparatul administrativ de pe cele două maluri ale Nistrului în formatul „3+2” și au salutat dialogul între ambele părți la nivelul reprezentanților politici și al grupurilor de lucru (experți). În același timp, aceștia au subliniat necesitatea unui dialog continuu, intensiv și constructiv, menit să consolideze în continuare dinamica procesului de reglementare.^{5, 6, 7}

¹ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrei în exercițiu Olga Cebotari cu Reprezentantul Special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană Viktor Kryzhanivsky*, 01.06.2021, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrei-exercitiu-olga-cebotari-cu-reprezentantul-special-al> (26.06.2021)

² Guvernul R. Moldova, *Prima ședință a grupurilor de lucru pentru combaterea criminalității și situații excepționale din anul 2021*, 02.06.2021, <https://gov.md/ro/content/prima-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-combaterea-criminalitatii-si-situatii-excepționale> (26.06.2021)

³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam bor'by s prestupnost'yu*, 02.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8543> (26.06.2021)

⁴ Infotag, *Conducătorul EUBAM a discutat cu Șeful Misiunii OSCE în Moldova despre reglementarea transnistreană*, 02.06.2021, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/292330/> (26.06.2021)

⁵ OSCE, *Joint Statement by the mediators and the observers in the Permanent Conference on Political Issues in the Framework of the Negotiation Process on the Transnistrian Settlement in the 5+2 format following their 3-4 June 2021 visit to Chisinau and Tiraspol*, 04.06.2021, <https://www.osce.org/chairmanship/488530> (26.06.2021)

04.06.2021 – Președintele R. Moldova, Maia Sandu a avut o întrevedere cu Adjunctul Asistentului Secretarului de Stat al SUA, George Kent. În cadrul discuției, șefa statului și-a exprimat îngrijorarea pentru situația drepturilor omului din regiunea transnistreană și a reiterat solicitarea Republicii Moldova de a debloca circulația între cele două maluri ale Nistrului.⁸

08.06.2021 – Experții de profil din domeniul ocrotirii sănătății s-au întrunit într-o nouă ședință de lucru. Discuțiile s-au focusat pe aspecte ce vizează procedura de import și de autorizare a introducerii în Republica Moldova a medicamentelor și a preparatelor medicale, precum și suprapunerile și condițiile de ajustare a nomenclatorului din regiune cerințelor legislației în vigoare a Republicii Moldova.^{9, 10}

09.06.2021 – A avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pe probleme vamale. Dialogul experților s-a concentrat pe cele mai actuale probleme din sfera vamală, în particular au continuat discuțiile pe marginea posibilităților modalități de relansare și de dezvoltare a interacțiunii în sfera tranzitului rutier de mărfuri.^{11, 12}

10.06.2021 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.¹³

11.06.2021 – Experții din componența grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor de la Chișinău și Tiraspol s-au convocat în cadrul unei ședințe.^{14, 15}

11.06.2021 – În contextul alegerilor parlamentare din Republica Moldova ce vor avea loc în data de 11 iulie 2021, viceprim-ministra pentru reintegrare, Olga Cebotari, a cerut „*abandonarea abordărilor discriminatorii și a politizării drepturilor electorale al cetățenilor de pe malul stâng al Nistrului și din Bender*”.¹⁶

14.06.2021 – În cadrul reuniunii Consiliului Nord-Atlantic de la Bruxelles, NATO și-a reiterat sprijinul pentru integritatea teritorială și suveranitatea Ucrainei, Georgiei și Moldovei în cadrul granițelor lor recunoscute la nivel internațional. De asemenea, a fost solicitată Federației Ruse să se angajeze în mod constructiv în procesul de soluționare a conflictului transnistrean.¹⁷

(Anexa 1)

16.06.2021 – Duma de Stat a Federației Ruse a adoptat o Declarație în legătură cu complicarea situației din Transnistria. Deputații au condamnat utilizarea blocadei și a măsurilor

⁶ Moldpres, *Subiectul reglementării conflictului transnistrean a fost discutat la Guvern, în formatul de negocieri 3+2*, 03.06.2021, <https://www.moldpres.md/news/2021/06/03/21003982> (26.06.2021)

⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Glava pridnestrovskogo gosudarstva otkryl vstrechu s delegatsiyey formata «3+2»*, 03.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8546> (26.06.2021)

⁸ Președinția R. Moldova, *Președintele Maia Sandu a discutat cu Adjunctul Asistentului Secretarului de Stat al SUA, George Kent*, 04.06.2021, <https://www.presidente.md/rom/comunicate-de-presa/presidente-maia-sandu-a-discutat-cu-adjunctul-asistentului-secretarului-de-stat-al-sua-george-kent> (26.06.2021)

⁹ Guvernul R. Moldova, *O nouă reuniune a experților din cadrul grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății s-a întrunit în format de videoconferință*, 08.06.2021, <https://gov.md/ro/content/o-noua-reuniune-expertilor-din-cadrul-grupurilor-de-lucru-pentru-ocrotirea-sanatatii-s> (26.06.2021)

¹⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Zavershilas' vstrecha spetsialistov po voprosu importa medikamentov*, 08.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8557> (26.06.2021)

¹¹ Guvernul R. Moldova, *Grupurile de lucru pe probleme vamale s-au întrunit în format online*, 09.06.2021, <https://gov.md/ro/content/grupurile-de-lucru-pe-probleme-vamale-s-au-intrunit-format-online> (26.06.2021)

¹² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam tamozhennogo vzaimodeystviya*, 09.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8561> (26.06.2021)

¹³ LACT, *Revista presei*, 10.06.2021, <https://lact.ro/revista-presei/?pagina=4> (26.06.2021)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Restabilirea activității punctelor de înmatriculare a mijloacelor de transport a fost abordată în cadrul unei ședințe online*, 11.06.2021, <https://gov.md/ro/content/restabilirea-activitatii-punctelor-de-inmatriculare-mijloacelor-de-transport-fost-abordata> (26.06.2021)

¹⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam transporta i dorozhnogo khozyaystva*, 11.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8567> (26.06.2021)

¹⁶ Infotag, *Viceprimierul pentru reintegrare a cerut abandonarea abordărilor discriminatorii și a politizării drepturilor electorale ale locuitorilor din stânga Nistrului*, 11.06.2021, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/292511/> (26.06.2021)

¹⁷ NATO, *Brussels Summit Communiqué*, 14.06.2021, https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm (26.06.2021)

restrictive împotriva Transnistriei și au declarat necesitatea deblocării procesului de negociere pentru rezolvarea conflictului moldo-transnistrean cât mai curând posibil.¹⁸ (Anexa 2)

16.06.2021 – Partea transnistreană a emis un comunicat cu privire la adoptarea de către Duma de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse a Declarației privind inadmisibilitatea acțiunilor distructive îndreptate împotriva Transnistriei, precum și necesitatea unor măsuri de sprijinire a cetățenilor ruși și a compatrioților ruși care locuiesc în regiunea transnistreană.¹⁹

16.06.2021 – Guvernul R. Moldova a amânat implementarea celei de a doua etape a controlului comun moldo-ucrainean la punctul de trecere Cuciurgan până pe 31 decembrie 2021.²⁰

17.06.2021 – Viceprim-ministra în exercițiu pentru reintegrare Olga Cebotari a efectuat o vizită de lucru în orașul Rezina, amplasat în Zona de Securitate. În cadrul vizitei, viceprim-ministra a discutat cu reprezentanții administrației publice locale, cadrele medicale și didactice din raion și s-a deplasat la podul rutier Rezina - Râbnița, infrastructură critică strategică națională care leagă cele două maluri ale Nistrului.²¹

17.06.2021 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.²²

21.06.2021 – În cadrul vizitei de la Moscova, secretarul general al OSCE, Helga Schmid, și ministrul rus de externe, Sergey Lavrov, au discutat problematica procesului de reglementare transnistreană. Diplomații au luat în considerare problema reuniunilor în formatul „3+2” și posibilitatea de a organiza reuniunea în formatul „5+2”.^{23, 24}

22.06.2021 – Viceprim-ministra în exercițiu Olga Cebotari a avut o întrevedere cu șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch. Interlocutorii au discutat unele aspecte ale procesului de negocieri privind reglementarea transnistreană, dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol în formatele de interacțiune stabilite și identificarea soluțiilor viabile la cele mai actuale probleme de pe agendă, precum și a fost reiterată disponibilitatea părții moldovenești de a se implica activ și fără careva precondiții la lucrările unei noi runde de negocieri în formatul „5+2”.²⁵

23.06.2021 – A avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru educație. O atenție sporită a fost acordată subiectului asigurării cu sedii proprii a celor 8 instituții de învățământ cu predare în grafie latină din stânga Nistrului și mun. Bender, subordonate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. 5 dintre ele fiind nevoite să închirieze spații în regiune, iar alte 2 fiind impuse să-și desfășoare temporar activitatea într-o altă localitate decât cea de trai a elevilor și a cadrelor didactice.^{26, 27}

¹⁸ Gosudarstvennaya Duma Federal'nogo Sobraniya Rossiyskoy Federatsii, *Gosudarstvennaya Duma prinyala zayavleniye v svyazi s oslozhneniyem situatsii vokrug Pridnestrov'ya*, 16.06.2021, <http://duma.gov.ru/news/51823/> (26.06.2021)

¹⁹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Kommentariy MID PMR otноситel'no zayavleniya Gosudarstvennoy Dumy Rossiyskoy Federatsii*, 16.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8569> (26.06.2021)

²⁰ Deschide, *O nouă cedare, Guvernul amână controlul comun moldo-ucrainean la punctul de trecere Cuciurgan până la sfârșitul anului*, 16.06.2021, <https://deschide.md/ro/stiri/23/86931/O-nouă-cedare--Guvernul-amână-controlul-comun-moldo-ucrainean-la-punctul-de-trecere-Cuciurgan-până-la-sfârșitul-anului.htm> (26.06.2021)

²¹ Guvernul R. Moldova, *Vizita de lucru a Viceprim-ministrei în exercițiu pentru reintegrare Olga Cebotari la Rezina*, 17.06.2021, <https://gov.md/ro/content/vizita-de-lucru-viceprim-ministrei-exercitiu-pentru-reintegrare-olga-cebotari-la-rezina-0> (26.06.2021)

²² Guvernul R. Moldova, *O nouă reuniune a membrilor Comisiei Unificate de Control a avut loc la Bender*, 18.06.2021, <https://gov.md/ro/content/o-noua-reuniune-membrilor-comisiei-unificate-de-control-avut-loc-la-bender> (26.06.2021)

²³ TASS, *Lavrov i gensek OBSE obsudili vozmozhnyye vstrechi po Pridnestrov'yu v formate "pyat' plyus dva"*, 21.06.2021, <https://tass.ru/mezhdunarodnaya-panorama/11707327> (26.06.2021)

²⁴ LACT, *Revista presei*, 22.06.2021, <https://lact.ro/revista-presei/?pagina=2> (26.06.2021)

²⁵ Guvernul R. Moldova, *Noi consultări pe tematica transnistreană au avut loc între Viceprim-ministra în exercițiu Olga Cebotari și șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch*, 22.06.2021, <https://gov.md/ro/content/noi-consultari-pe-tematica-transnistreana-au-avut-loc-intre-viceprim-ministra-exercitiu-olga> (26.06.2021)

²⁶ Guvernul R. Moldova, *Realizarea deplină și nediscriminatorie a dreptului la educație în toate instituțiile de învățământ din regiunea transnistreană – pe agenda de discuții dintre experții de profil de pe ambele maluri ale*

23.06.2021 – Președintele R. Moldova, Maia Sandu a menționat într-un interviu pentru Radio Europa Liberă, că este nevoie de o nouă abordare în cadrul formatului de negocieri „5+2” privind reglementarea conflictului transnistrean. De asemenea, Maia Sandu și-a reiterat poziția privind retragerea trupelor ruse, dar și evacuarea armamentului din Cobasna.²⁸

24.06.2021 – Membrii CUC sau întrunit la Bender/Tighina.²⁹

25.06.2021 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev a avut o întrevedere de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch. În mod prioritar, diplomații au discutat o serie de probleme care împiedică libera circulație a cetățenilor transnistreni.³⁰

30.06.2021 – În cadrul vizitei de lucru din Federația Rusă, negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev a avut o întrunire de lucru cu Ambasadorul cu misiuni speciale ale ministerului rus de externe, Vitaliy Tryapitsyn. În timpul conversației, oficialii au discutat în mod detaliat o gamă largă de probleme de actualitate din cadrul relațiilor dintre Chișinău și Tiraspol. În acest context, părțile s-au pronunțat în favoarea implementării stricte a acordurilor din cadrul pachetului Berlin +, precum și a intensificării dialogului la toate nivelurile structurii de negociere. În cadrul ședinței, interlocutorii au discutat și problematica funcționării operațiunii de menținere a păcii de pe Nistru.³¹

Realizat de Mihai Melintei

Nistrului, 23.06.2021, <https://gov.md/ro/content/realizarea-deplina-si-nediscriminatorie-dreptului-la-educatie-toate-institutiile-de> (26.06.2021)

²⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam obrazovaniya*, 23.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8578> (26.06.2021)

²⁸ Deschide, *Maia Sandu cere retragerea trupelor ruse din Transnistria și vrea o abordare nouă în cadrul formatului „5+2”*, 23.06.2021, <https://deschide.md/ro/stiri/politic/87295/Maia-Sandu-cere-retragerea-trupelor-ruse-din-Transnistria-si-vrea-o-abordare-noua-in-cadrul-formatului-„52”.htm> (26.06.2021)

²⁹ LACT, *Revista presei*, <https://lact.ro/revista-presei/> (26.06.2021)

³⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel besedu s Glavoy Missii OBSE v Moldove Klausom Noykirkhom*, 25.06.2021, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8580> (26.06.2021)

³¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s Poslom po osobym porucheniyam MID Rossii Vitaliyem Tryapitsynym*, 28.06.2021, <http://mfa-pmr.org/ru/node/8582> (26.06.2021)

Anexa 1 ³²**(Extras)**

...

14. We reiterate our support for the territorial integrity and sovereignty of Ukraine, Georgia, and the Republic of Moldova within their internationally recognised borders. In accordance with its international commitments, we call on Russia to withdraw the forces it has stationed in all three countries without their consent. We strongly condemn and will not recognise Russia's illegal and illegitimate annexation of Crimea, and denounce its temporary occupation. The human rights abuses and violations against the Crimean Tatars and members of other local communities must end. Russia's recent massive military build-up and destabilising activities in and around Ukraine have further escalated tensions and undermined security. We call on Russia to reverse its military build-up and stop restricting navigation in parts of the Black Sea. We also call on Russia to stop impeding access to the Sea of Azov and Ukrainian ports. We commend Ukraine's posture of restraint and diplomatic approach in this context. We seek to contribute to de-escalation. We are also stepping up our support to Ukraine. We call for the full implementation of the Minsk Agreements by all sides, and support the efforts of the Normandy format and the Trilateral Contact Group. Russia, as a signatory of the Minsk Agreements, bears significant responsibility in this regard. We call on Russia to stop fuelling the conflict by providing financial and military support to the armed formations it backs in eastern Ukraine. We reiterate our full support to the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) Special Monitoring Mission to Ukraine. We stress the importance of ensuring its safety and full and unhindered access throughout the entire territory of Ukraine, including Crimea and the Russia-Ukraine border, in accordance with its mandate. We further call on Russia to reverse its recognition of the Abkhazia and South Ossetia regions of Georgia as independent states; to implement the EU-mediated 2008 ceasefire agreement; to end its militarisation of these regions and attempts to forcibly separate them from the rest of Georgia through the continued construction of border-like obstacles; and to cease the human rights violations, arbitrary detentions, and harassments of Georgian citizens. We reiterate our firm support to the Geneva International Discussions. We also call on Russia to engage constructively in the Transnistria Settlement Process. We are committed to supporting the Republic of Moldova's democratic reforms and providing assistance through our Defence and Related Security Capacity Building Initiative.

...

³² NATO, *Brussels Summit Communiqué*, 14.06.2021, https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm (26.06.2021)

Anexa 2³³

(Traducerea redacției)

**DECLARAȚIA
DUMEI DE STAT****cu privire la planurile și acțiunile Republicii Moldova și Ucrainei, care conduc la
întreruperea soluționării conflictului transnistrean și măsurile de sprijin pentru cetățenii
Federației Ruse și ai compatrioților ruși din Transnistria**

Duma de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse își exprimă profunda îngrijorare cu privire la complicația situației din Transnistria, care afectează în mod direct drepturile și interesele cetățenilor Federației Ruse și ale compatrioților ruși care locuiesc acolo. Situația tensionată reprezintă o amenințare la adresa securității și bunăstării acestora.

Criza politică internă, care a apărut în timpul alegerilor prezidențiale din Republica Moldova în 2020, însoțită de o imixtiune deschisă din partea României, a Statelor Unite și a altor țări occidentale, nu a fost rezolvată și se înrăutățește odată cu apropierea alegerilor parlamentare din 11 iulie 2021. Forțele politice care susțin pe președintele Republicii Moldova, M. Sandu, folosesc orice ocazie pentru a întări blocada Transnistriei, a procesului de negociere și pentru a distruge mecanismul eficient dovedit al operațiunii de menținere a păcii din regiune.

Autoritățile ucrainene joacă un rol nepotrivit în agravarea conflictului și în strangularea Transnistriei. Prima vizită oficială a președintelui ales al Moldovei în Ucraina la 12 ianuarie 2021 a fost dedicată coordonării acțiunilor dintre Kiev și Chișinău. Deosebit de alarmantă este perspectiva de a întrerupe comunicarea de transport și de furnizare a Transnistriei, spre care, în ciuda obligațiilor internaționale asumate, Moldova și Ucraina se îndreaptă în comun. De la 1 septembrie 2021, acestea intenționează să blocheze punctele de trecere a frontierei în regiune pentru mașinile cu numere de înmatriculare transnistrene, ceea ce va priva mai mult de 100 de mii de proprietari de mașini din Transnistria de posibilitatea deplasării. Mai devreme, din 11 iulie 2021, Moldova, prin acord cu Ucraina, intenționează să introducă un control vamal de frontieră complet la singurul punct de control pentru Transnistria „Cuciurgan” din partea ucraineană. Acest lucru amenință să limiteze brusc activitatea economică externă a Transnistriei, inclusiv furnizarea de medicamente și produse medicale, alimente și altele. În ciuda pandemiei și sub pretextul combaterii acesteia, în primăvara anului 2021 s-au luat deja măsuri pentru închiderea pe termen lung a punctelor de control la frontieră cu Transnistria.

Blocarea conturilor bancare și corespondente ale întreprinderilor transnistrene în băncile comerciale ale Republicii Moldova rămâne o problemă acută pentru Transnistria. Mulți pensionari, cetățeni ai Federației Ruse, care nu își pot folosi conturile personale și cardurile bancare pe teritoriul Transnistriei, se confruntă, de asemenea, cu dificultăți.

Deputații Dumei de Stat percep planurile comune ale autorităților moldovenești și ucrainene, precum și solicitările de încălcare a formatului actual al operațiunii de menținere a păcii, ca o amenințare la adresa păcii și stabilității pentru interesele cetățenilor Federației Ruse și ale compatrioților ruși din regiune.

În Duma de Stat sunt convingși că agravarea conflictului nu îndeplinește în niciun caz nici obiectivele declarate ale unei soluționări pașnice, nici perspectivele Republicii Moldova ca stat independent. Ar trebui să fie clar pentru toată lumea că Federația Rusă, în calitate de garant al soluționării conflictului transnistrean, a păcii și liniștii pe malurile Nistrului, nu va permite cetățenilor și compatrioților săi să fie îngenucheați.

³³ Sistema obespecheniya zakonodatel'noy deyatel'nosti, *Proyekt postanovleniya № 1193565-7 O zayavlenii Gosudarstvennoy Dumy Federal'nogo Sobraniya Rossiyskoy Federatsii "O planakh i deystviyakh Respubliki Moldova i Ukrainy, vedushchikh k sryvu uregulirovaniya pridnestrovskogo konflikta, i merakh podderzhki grazhdan Rossiyskoy Federatsii i rossiyskikh sootchestvennikov v Pridnestrov'ye"*, 15.06.2021, <https://sozd.duma.gov.ru/bill/1193565-7> (26.06.2021)

Duma de Stat consideră inacceptabile orice declarații și acțiuni distructive și iresponsabile ale autorităților Republicii Moldova și Ucrainei menite să submineze formatul actual al operațiunii de menținere a păcii, condamnă utilizarea blocadei și a măsurilor restrictive împotriva Transnistriei și declară necesitatea deblocării procesului de negociere pentru rezolvarea conflictului moldo-transnistrean la toate nivelurile cât mai curând posibil și în special la Conferința permanentă pe probleme politice în cadrul procesului de negocieri privind reglementarea transnistreană în formatul „5+2”. Duma de Stat atrage atenția asupra inadmisibilității utilizării pandemiei de coronavirus ca scuză pentru a crește presiunea politică și socio-economică asupra populației din Transnistria.

Duma de Stat solicită autorităților Republicii Moldova să implementeze cu strictețe toate acordurile încheiate anterior, precum și să pună în aplicare prevederile Deciziilor de protocol de la Berlin, Viena și Roma ale reuniunilor „5 + 2” cât mai curând posibil.

Duma de Stat solicită autorităților ucrainene să respecte obligațiile Ucrainei impuse de statutul de garant și mediator în procesul de negociere dintre Transnistria și Republica Moldova, să nu recurgă la presiuni asupra oricăreia dintre părțile aflate în conflict și, de asemenea, să asiste în rezolvarea problemelor exclusiv la masa negocierilor.

Duma de Stat face apel la Guvernul Federației Ruse cu o cerere de intensificare a implementării practice a tuturor acordurilor interdepartamentale semnate anterior cu Transnistria, pentru a ajuta regiunea în combaterea pandemiei de coronavirus prin transferul unei cantități adecvate de vaccin antiviral, sisteme de testare, echipamente și consultarea personalului medical. Deputații Dumei de Stat fac apel la Guvernul Federației Ruse cu o cerere de a lua în considerare posibilitatea stabilirii unui regim special pentru accesul pe piața rusă a produselor fabricate în Transnistria, inclusiv în ceea ce privește certificarea, licențierea și procedurile vamale.

Duma de Stat subliniază necesitatea sprijinului umanitar pentru cetățenii Federației Ruse și compatrioții ruși care locuiesc în Transnistria. Deputații Dumei de Stat fac apel la Guvernul Federației Ruse cu o cerere, în cooperare cu Fondul de pensii al Federației Ruse, de a elabora un set de măsuri care vizează îmbunătățirea mecanismului de asigurare a pensiilor pentru cetățenii Federației Ruse care trăiesc în Transnistria. Duma de Stat, de asemenea, consideră o necesitate urgentă de a crea condiții pentru utilizarea fondurilor de capital de către cetățenii Federației Ruse pe teritoriul Transnistriei. Deputații Dumei de Stat recomandă Băncii Centrale a Federației Ruse să asigure posibilitatea conectării Transnistriei la sistemul de plăți „Mir” pentru a asigura garanții sociale pentru cetățenii Federației Ruse care locuiesc în regiune.

Acestea și alte măsuri ale Federației Ruse, în opinia deputaților Dumei de Stat, sunt capabile să influențeze pozitiv situația din regiune, care în prezent provoacă o îngrijorare tot mai mare.